Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Marcel Popescu)

Dosarul nr. 3r-1444/24 (2-23149849-02-3r-18122024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

20 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de Odobescu Mariana împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ formulată de Odobescu Mariana către Ministerul Educației și Cercetării, terț Podgurschi Aurica privind anularea procesului-verbal din 27.06.2023 și a răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.

La 23.10.2023 Odobescu Mariana a înaintat acțiune de contencios administrativ către Ministerul Educației și Cercetării, terț Podgurschi Aurica prin care a solicitat:

– anularea procesului-verbal din 27.06.2023, emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț ca neîntemeiat și abuziv ;

– anularea răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării.

Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de Odobescu Mariana către Ministerul Educației și Cercetării, terț Podgurschi Aurica cu privire la anularea procesului-verbal din 27.06.2023 și a răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 5 decembrie 2024, Odobescu Mariana a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, a indicat că, în motivarea încheierii contestate, instanța de fond a indicat că „procesul-verbal contestat... nu afectează personal reclamanta şi nu se invocă existența unui drept persoanl vătămat".

Cu concluzia primei instanței recurenta nu este de acord și indică că, în speța dată, în mod direct se atestă vătămarea drepturilor sale în sensul art.17 Cod administrativ. În acest sens, menționează că, la data de 26.09.2023 a fost emis procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 017/2023 de către Centru National Anticorupție (anexat la materialele cauzei). La data de 18.10.2024 a fost emisă Hotărîrea Judecătorie Bălți, sediul Central prin care s-a hotărât: „Se încetează procesul contravențional intentat în privința lui Odobescu Mariana pe învinuirea în comiterea contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, din motivul intervenirii termenului de tragere la răspundere contravențională". Hotărîrea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 18.10.2024 fiind contestată cu cerere de recurs şi urmează ca cauza contravențională să fie examinată în cadrul Curții de Apel Bălți. Având în vedere circumstantele descrise supra, consideră că argumetele instanței expuse în încheierea din 28 noiembrie 2024 sunt neîntemeiate.

În temeiul celor menționate solicită anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de fond.

<u>Argumentele părții intimate vis-a-vis de recursul declarat:</u>

Prin referințele depusă, partea intimată Ministerul Educației și Cercetării și terțul Podgurschi Aurica, au solicitat respingerea recursului declarat de Odobescu Mariana, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, ca fiind legală și întemeiată.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.</u>

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică

corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar a constatată că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024 a fost contestată cu recurs la 5 decembrie 2024.

Pornind de la analiza curgerii termenilor detaliaţi supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Odobescu Mariana a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurenta î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Odobescu Mariana a prezentat dovada de plată taxei de timbru, în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de

admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.*

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei atestă că, la 23.10.2023 Odobescu Mariana a înaintat acțiune de contencios administrativ către Ministerul Educației și Cercetării, terț Podgurschi Aurica prin care a solicitat:

– anularea procesului-verbal din 27.06.2023, emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț ca neîntemeiat și abuziv ;

– anularea răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de Odobescu Mariana către Ministerul Educației și Cercetării, terț Podgurschi Aurica cu privire la anularea procesului-verbal din 27.06.2023 și a răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată încheierea instanței de fond din 28 noiembrie 2024 din considerentele ce succed.

Conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Prin urmare, în sensul Legii revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi expusă vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Această concluzie este fortificată şi prin jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile şi convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi (*cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00*).

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității procesului-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț și a răspunsului nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării.

Completul judiciar reține că, Odobescu Mariana a activat în funcția de șef a Direcției Educație a Consiliului raional Edineț.(f.d.13)

Prin ordinul nr.45 din 06.03.2023 „Cu privire la instituirea comisiei de concurs pentru funcția vacantă de director a IP Gimnaziul Cupcini”, emis de Direcția educație a Consiliului raional Edineț, Odobescu Mariana a fost numită președintele comisiei de concurs, pentru funcția vacantă de director al Instituției Publice Gimnaziul Cupcini. În total comisia de concurs a fost formată din 7 membri. (f.d.19)

La concurs au depus dosarele doi candidați: Podgurschi Aurica și Butușan Lilia.

La data de 09.06.2023 Direcția educație a Consiliului raional Edineț a organizat etapele a 3-a și a 4-a a concursului. Deoarece erau prezenți doar trei membri a Comisiei de concurs, Podgurschi Aurica a refuzat să prezinte proiectul planului de dezvoltare a instituției.

Comisia de concurs a desfășurat etapele a 3-a și a 4-a a concursului cu un singur candidat.

Nefiind de acord cu componența Comisiei de concurs, cvorumul acesteia, candidatul Podgurschi Aurica a depus o contestație prin care a solicitat anularea rezultatelor etapei a 3-a și a 4-a a concursului.

Urmare a examinării actelor prezentate de organizatorul concursului și a circumstanțelor enunțate în contestația candidatului Podgurschi Aurica, Comisia de contestații a Ministerului Educației și Cercetării a emis procesul-verbal din 27.06.2023, prin care:

- s-a admis contestația dnei Podgurschi Aurica, candidat la concursul pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț;
- s-au anulat rezultatele etapelor a 3-a (Evaluarea curiculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț;
- s-a dispus organizarea repetată a etapelor a 3-a (Evaluarea curriculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director cu constituirea unei noi Comisii de concurs cu aceiași candidați și în baza actelor prezentate inițial de către candidați.

La 01 septembrie 2023 reclamanta Odobescu Mariana a depus o cerere prealabilă, prin care a solicitat Ministerul Educației și Cercetării anularea procesului-verbal din 27.06.2023.

Prin răspunsul nr.08/5-09/4739 din 20.09.2023, emis de Ministerul Educației și Cercetării, cererea prealabilă depusă de Odobescu Mariana asupra procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț, s-a respins ca inadmisibilă pe motiv că aceasta a fost depusă de o persoană care nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ.

Totodată, se reține că la 16.01.2024 Consiliul raional Edineț a adoptat decizia nr.1/12 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu ale dnei Mariana Odobescu, șefă a Direcției Educație, astfel reclamanta nu mai deține această funcție.

Completul judiciar subscrie concluziei instanței de fond precum că acțiunea formulată de Odobescu Mariana este inadmisibilă prin prisma prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ. Or Procesul-verbal contestat din

27.06.2023 nu creează, modifică sau stinge drepturi și obligații ale reclamantei/recurente Odobescu Mariana.

Prin acțiunea depusă Odobescu Mariana nu a demonstrat existența unui interes legitim sau a unui drept subiectiv care să-i fie afectat de procesul-verbal emis de Ministerul Educației și Cercetării. Iar simpla nemulțumire față de un act administrativ nu constituie un temei suficient pentru a justifica încălcarea unui drept protejat de lege.

Instanța de recurs subliniază că, procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț, nu conține dispoziții care să impună sancțiuni, restricții sau limitări asupra drepturilor sau libertăților reclamantei Odobescu Mariana.

Completul judiciar ține să menționeze că, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, nu este suficient ca partea să fie o persoană interesată faţă de o decizie dintr-un act administrativ, ca să poată înainta o acţiune în contencios administrativ, or pentru a înainta o acţiune în contencios administrativ, **persoana trebuie să facă dovada unui drept al său pe care-l revendică.**

În speță, însă reclamanta, nu a demonstrat că prin procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț, **i-a fost vătămat un careva drept în sensul art.17 Cod administrativ.**

La caz, Completul judiciar subliniază că reieșind din pretențiile reclamantei se reține că în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ, ultima a formulat o acțiune în contestare, or aceasta a solicitat anularea procesului-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț. Astfel prin acțiunea formulată reclamanta urmează să probeze vătămarea dreptului său anume prin activitatea administrativă a Ministerul Educației și Cercetării (Comisia pentru examinarea contestației) la adoptarea acestuia.

Art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrative indică expres că, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, **anulează în tot sau în parte actul administrativ individual**, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, **dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.**

La caz, instanța de fond just a statuat că reclamanta la depunerea acțiunii în contencios administrativ, nu a revendicat încălcarea unui drept al său în sensul

art.17 în coroborare cu art.189 alin.(1) Cod administrativ, or, pentru admisibilitatea acțiunii în sensul art. 17, 20 și 189 alin.(1) ale Codului administrativ, reclamanta urmează să revendice un drept propriu vătămat prin activitatea administrativă a autorității publice pîrîte la adoptarea procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț prin care: s-a admis contestația dnei Podgurschi Aurica, candidat la concursul pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț; s-au anulat rezultatele etapelor a 3-a (Evaluarea curiculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț; s-a dispus organizarea repetată a etapelor a 3-a (Evaluarea curriculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director cu constituirea unei noi Comisii de concurs cu aceiași candidați și în baza actelor prezentate inițial de către candidați.

Completul specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru nu poate reține ca întemeiat argumentul recurentei precum că dreptul său vătămat la emiterea procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț rezultă din faptul că, pe marginea acestei cauze, la data de 26.09.2023 a fost emis procesul-verbal cu privire la contravenție de către Centru Național Anticorupție în baza art.313 CCo.. Or, instanța de recurs reiterează că, prin procesul-verbal din 27.06.2023 emis de către Comisia pentru examinarea contestației dnei Podgurschi Aurica, candidat la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-nul Edineț prin care: s-a admis contestația dnei Podgurschi Aurica, candidat la concursul pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț; s-au anulat rezultatele etapelor a 3-a (Evaluarea curiculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director al Gimnaziului Cupcini, r-nul Edineț; s-a dispus organizarea repetată a etapelor a 3-a (Evaluarea curriculum vitae) și a 4-a (Interviul) ale concursului pentru ocuparea funcției de director cu constituirea unei noi Comisii de concurs cu aceiași candidați și în baza actelor prezentate inițial de către candidați.

Astfel, Procesul-verbal din 27.06.2023 nu a vizat direct statutul, funcția sau drepturile Odobescu Mariana, ci doar validitatea unor etape ale concursului pentru ocuparea funcției de director al IP Gimnaziul Cupcini. Odobescu Mariana a acționat în calitate de președinte al Comisiei de concurs, iar procesul-verbal nu stabilește sancțiuni sau consecințe juridice asupra sa, ci doar asupra desfășurării concursului. Respectiv, anularea etapelor 3 și 4 ale

concursului nu a afectat în mod direct drepturile personale sau profesionale ale Odobescu Mariana, ci doar procesul de selecție al candidaților. Iar decizia de organizare repetată a acestor etape nu aduce nicio atingere funcției sau statutului reclamantei, deoarece nu este parte directă în concurs. Totodată instanța de recurs subliniază că, calitatea de președinte al Comisiei de concurs nu îi conferă Odobescu Mariana un drept subiectiv asupra validității sau desfășurării etapelor de selecție.

Iar în cazul dezacordului cu procesul verbal cu privire la contravenție Odobescu Mariana îl poate contesta în modul prevăzut de prevederile Codului contravențional.

Completul judiciar ține să menționeze că, acțiunea în contencios are menirea de oferi protecție juridică persoanei împotriva activității administrative ilegale a autorităților publice, dar nu este un mijloc legal prin care să se urmărească blocajul activității autorităților publice sau antrenarea fără motiv a terților în acțiune judiciară pentru motive de insatisfacție generală.

Totodată, temeiul constituțional al contestării actelor autorităților publice și a răspunderii acestor autorități pentru vătămările aduse prin nesocotirea sau încălcarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei rezultă din art. 52 din Constituție, dar este prevăzut expres și în art. 53, consacrat nemijlocit dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Astfel, potrivit 53 alin. (1) din Constituția RM, **persoana vătămată într-un drept al său** de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Protecția drepturilor și libertăților omului împotriva activității ilegale a autorităților publice își are suportul și în actele internaționale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului. În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 8, stabilește: „Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanţelor judiciare competente împotriva actelor **care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute** prin constituţie sau prin lege“.

La rândul său, Pactul cu privire la drepturile civile și politice în art. 2 alin. (3) lit. a) prevede: „Statele se angajează să garanteze ca orice persoană, ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute de prezentul pact au fost violate, va dispune de o cale de recurs efectivă, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale”. Totodată, în art. 9 Pactul stabilește: „Orice individ care a fost victima unei arestări sau detenţiuni ilegale are drept la o despăgubire”.

Reglementări similare conține în acest sens și Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, potrivit căreia (art. 13): „Orice persoană, **ale cărei drepturi** şi libertăţi recunoscute de prezenta convenţie **au fost încălcate**, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale.”

După cum a fost enunțat mai sus, în cazul în care persoana este vătămată în drepturile sale prin acte administrative, ea poate să se apere recurgând la pârghiile și instrumentele oferite de legislația administrativă, care potrivit art. 3 din Codul administrativ „are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.”

Reiterînd, Completul judiciar conchide că, calitatea de reclamant în acțiunile în contencios administrativ o poate avea doar persoana care poate revendica un drept vătămat sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Completul judiciar reține că, în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat.

Astfel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține cu titlu de principiu că reglementările Codului administrativ promovează acțiunile de contencios administrativ valorificate de persoane în apărarea drepturilor subiective și nicidecum nu admite *actio popularis* sau acțiuni menite să declanșeze un control judecătoresc obiectiv ale actelor administrative. Instanța de judecată nu este un agent de constatare în contenciosul administrativ, nu exercită control *in abstracto* ci *in concreto*, care prin esență reprezintă **un control de legalitate asupra activității administrative a autorităților publice coraportat la un drept legitim ce aparține unei persoane concrete**. A nu se confunda drepturile subiective de drepturile obiective.

În contextul celor menţionate, instanța de recurs reține că, prevederile legale precitate interzic ***apriori*** şi ***inter alia*** înaintarea acţiunilor în contencios administrativ populare, adică ***actio popularis.*** Indeferent de felul acţiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acţiunii contestare, reclamanții trebuie să revendice un drept subiectiv al său personal – vătămat, și această condiție fiind prioritară - sub sancţiunea declarării acţiunii inadmisibile.

Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reiterează că, accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (*Guerin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37*). Totuşi, limitările nu trebuie să reducă la zero esenţa acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (*Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33*). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conţinutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit.

Astfel, raportând circumstanţele de fapt ale pricinii la prevederile legale enunţate mai sus şi ţinând cont de faptul că concluziile expuse în încheierea instanţei de fond sunt legale și întemeiate, actul procesual al instanței de fond răspunde pe deplin exigențelor de motivare și legalitate, iar argumentele invocate de către recurentă, urmare a analizei detaliate au fost apreciate de Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ca fiind lipsite de substanță juridică obiectivă, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat este neîntemeiat - motiv din care acesta urmează a fi respins, menţinând integral încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din 28 noiembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art.243 alin. (1) lit. b), alin. (3) Cod Administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

d e c i d e:

Recursul declarat de Odobescu Mariana - **se respinge.**

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra

Ghenadie

Judecătorii Dașchevici

Grigore

Bostan Angela